

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana, avocatul Macar Alexandru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ureche Constantin și Ureche Svetlana, intervenient accesoriu Oficiul teritorial Cadastral Hîncești împotriva Primarului Primăriei Onești și Berdaga Oleg cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și acțiunea reconvențională înaintată de Berdaga Oleg împotriva lui Ureche Constantin, Ureche Svetlana, Consiliul comunal Onești și Primăria Onești cu privire la declararea nulității actelor juridice,

c o n s t a t ă :

La 02 septembrie 2014, Ureche Constantin și Ureche Svetlana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului Primăriei Onești și Berdaga Oleg cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii au menționat că, în baza deciziei nr. 2/10 din 10 martie 2010, la 16 iulie 2010 Primarul Onești a eliberat pe numele lui Berdaga Oleg titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, iar la 05 august 2014 a fost înregistrat la Oficiul teritorial Cadastral Hîncești cu nr. cadastral XXXXXX.

Susțin că, terenul atribuit lui Berdaga Oleg se suprapune terenurilor pe care le au în proprietate, totodată blocînd accesul la terenul altor persoane.

Solicită recunoașterea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Berdaga Oleg, în baza deciziei Consiliului local Onești nr.2/10 din 10 martie 2010, cu suprafața de 0,12 ha, eliberat la 16 iulie 2014, nr. cadastral XXXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Hîncești din 08 octombrie 2014 s-a atras în proces în calitate de copîrît soția lui Berdaga Oleg, Berdaga Tatiana (vol.1, f.d.36 verso).

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești din 20 noiembrie 2014 s-a primit în procedură acțiunea reconvențională înaintată de Berdaga Oleg împotriva lui Ureche Constantin, Ureche Svetlana și Primăria Onești cu privire la stabilirea nulității actelor juridice

(vol.1, f.d.51).

În argumentarea acțiunii a invocat că prin decizia nr. 12 din 25 ianuarie 1997 a asociației de gospodării țărănești „Speranța”, comuna Onești s-a decis acordarea în proprietate privată lui Ureche Constantin pământul agricol din cadrul fostei benzinării cu suprafața de 0,0718ha, iar Svetlanei Ureche – 0,0761 ha.

Ulterior, la 09 februarie 1999 adunarea membrilor asociației de gospodării țărănești „Speranța”, comuna Onești a decis repartizarea pământului aflat sub construcțiile asociației membrilor acesteia din contul suprafeței ocupate de benzinărie-0,64 ha, iar prin decizia acestora s-a acordat lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana a câte 0,07 ha.

Afirmă că deciziile respective și titlurile de proprietate a pîrîților sunt ilegale și care-i încalcă drepturile asupra lotului de pămînt pe care îl deține în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXX.

Susține că nu era de competența adunării membrilor asociației de gospodării țărănești „Speranța” de a repartiza terenul agricol pîrîților, deoarece această competență aparține comisiei funciare a Consiliului sătesc Onești. La fel, de competența ultimului ține și eliberarea titlurilor, dar nu de către Primăria Onești.

Solicită respingerea acțiunii inițiale; stabilirea nulității absolute a deciziei primăriei com. Onești nr.12 din 25 ianuarie 1997 cu privire la repartizarea în proprietate privată a pămîntului cu o suprafață totală de 0,0718 ha lui Ureche Constantin și 0,0761 Svetlanei Ureche, ca fiind ilegală; stabilirea nulității absolute a titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 10 august 2000 lui Ureche Constantin referitor la dreptul de proprietate asupra a 0,0718 ha pămînt agricol și Svetlanei Ureche referitor la dreptul de proprietate asupra a 0,0761 ha pămînt agricol.

Prin încheierea protocolară din 20 noiembrie 2014 s-a atras în calitate de copîrît Consiliul local Onești (vol.1, f.d.53).

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 13 mai 2016 s-a admis acțiunea înaintată de Ureche Constantin și Ureche Svetlana. S-a declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 16 iulie 2014 de Primarul s. Onești pe numele lui Berdaga Oleg, asupra terenului cu suprafața de 0,12 ha, nr. cadastral XXXXXX, situat în s. Onești, raionul Hîncești. S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de Berdaga Oleg împotriva lui Ureche Constantin, Ureche Svetlana și Primăria Onești cu privire la declararea nulă a actelor juridice, ca neîntemeiată.

În susținerea poziției sale prima instanță a reținut că, eliberarea titlului de autentificare a dreptului asupra pămîntului către Berdaga Oleg a fost adusă atingere dreptului de proprietate a lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana asupra terenurilor ce le-au fost repartizate mai devreme în proprietate privată, act ce contravine normelor imperative, fiind nul.

Din considerentul că titlul de autentificare a dreptului asupra pămîntului eliberat lui Berdaga Oleg este nul, prima instanță a considerat necesar respingerea acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 s-a admis apelul declarat de Berdaga Oleg, s-a casat hotărârea Judecătoriei Hîncești din 13 mai 2016 și s-a emis o nouă hotărîre prin care: s-a respins ca nefondată acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată a lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana împotriva Primarului Primăriei Onești și Berdaga Oleg cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberată pe numele lui Berdaga Oleg în baza deciziei Primăriei

comunei Onești nr. 2/10 din 10 martie 2010, cu suprafața de 0,12 ha, eliberat la 16 iulie 2014, nr. cadastral XXXXXX. S-a respins ca nefondată acțiunea reconvențională înaintată de Berdaga Oleg împotriva lui Ureche Constantin, Ureche Svetlana și Primăria Onești cu privire la declararea nulității deciziei Primăriei comunei Onești nr. 12 din 25 ianuarie 1997 cu privire a repartizarea în proprietate privată a terenului cu suprafață de 0,0718 ha lui Ureche Constantin și cu suprafața de 0,0761 ha Svetlanei Ureche, cu privire la declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Ureche Constantin la 10 august 2000 referitor la terenul cu suprafața de 0,0718 ha și pe numele Svetlanei Ureche la 10 august 2000 referitor la terenul cu suprafața de 0,0761 ha.

În motivarea deciziei instanța de apel a constatat faptul că titlurile de proprietate a lui Constantin Ureche și Svetlanei Ureche nu sunt înregistrate la OCT Hîncești și respectiv terenurilor nu le-au fost atribuit număr cadastral, însă la 05 august 2014 Berdaga Oleg și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului din com. Onești, s. Onești, r. Hîncești, astfel dobândind dreptul de proprietate asupra imobilului.

Instanța de apel a reținut că doar în urma stabilirii hotarelor terenului se poate stabili dacă i se aduc ingerințe dreptului de proprietate reclamanților-intimați.

Instanța de apel a constatat netemeinicia pretențiilor din acțiunea reconvențională, deoarece Berdaga Oleg nu a prezentat probe ce dovedesc ilegalitatea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberate pe numele lui Constantin Ureche și Svetlanei Ureche.

La 20 iunie 2017 reprezentantul lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana, avocatul Macar Alexandru a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, primarul comunei Onești a recunoscut că nu există decizia Primăriei comunei Onești nr. 2/10 din 10 martie 2010, ci decizia Consiliului comunal Onești nr.2/10 din 10 martie 2010, indicînd dispozițiile art. 123 alin. (6) și 131 alin. (4) și (7) din Codul de procedură civilă.

Mai menționează că, la 01 decembrie 2014 au primit refuz de stabilire a hotarelor în natură din partea OCT Hîncești, la bază căruia a fost răspunsul Primăriei com. Onești, din care considerente au fost în imposibilitate de a înregistra dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile.

Susține că la atribuirea terenului lui Berdaga Oleg nu au fost efectuate un șir de acțiuni ce erau de competența administrației publice locale.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul reține că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării recurențelor deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 (vol.2, f.d.65-70), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoare de însoțire nr.4479 din 14 aprilie 2017 (vol.2, f.d.71), iar cererea de recurs a fost expediată la 20 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (vol.2, f.d.85). Prin urmare, calea de atac se consideră exercitată în termen.

Alegațiile invocate în recurs precum că, primarul comunei Onești a recunoscut că nu există decizia Primăriei comunei Onești nr. 2/10 din 10 martie 2010, ci decizia Consiliului comunal Onești nr.2/10 din 10 martie 2010, indicînd dispozițiile art. 123 alin. (6) și 131 alin. (4) și (7) din Codul de procedură civilă, nu pot fi reținute, deoarece la materialele cauzei este anexată decizia Consiliului local Onești nr. 2/10 din 10 martie 2010 (vol.1, f.d.11), or în conformitate cu art. 122 alin. (1) din aceeași lege, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Nu pot fi reținute nici cele invocate în recurs precum că la 01 decembrie 2014 au primit refuz de stabilire a hotarelor în natură din partea OCT Hîncești, la bază căruia a

fost răspunsul Primăriei com. Onești, din care considerente au fost în imposibilitate de a înregistra dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile, deoarece obiectul acțiunii în cauză este distinct de cele invocate, or potrivit art.1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Din aceleași raționamente descrise supra completul nu poate reține nici argumentele precum că la atribuirea terenului lui Berdaga Oleg nu au fost efectuate un șir de acțiuni ce erau de competența administrației publice locale.

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o apreciere a probelor efectuate de reprezentantul recurenților care nu pot fi puse la baza recursului, însă toate acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanța de apel a interpretat elocvent și a aplicat corect normele de drept incident speței, prin prisma circumstanțelor importante ale cauzei.

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale pricinii, iar forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurenților nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul al un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de reprezentantul lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana, avocatul Macar Alexandru nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că reprezentantul recurenților a depus prezenta cerere de recurs, după ce a avut posibilitate de a fi auzit de instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenților le-au fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs

efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate și a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în mod unanim ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana, avocatul Macar Alexandru, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul lui Ureche Constantin și Ureche Svetlana, avocatul Macar Alexandru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală